

Raadsvoorstel

Onderwerp Toekomst evenemententerrein Drafbaan

Steller/telnr. Marc Floor/ 62 54 Bijlagen 1

Classificatie	☒ Openbaar ☐ Geheim	
	☐ Vertrouwelijk	
Portefeuillehouder	Jongman	Raadscommissie
Langetermijn agenda (LTA) Raad	LTA ja: ☒ Maand sept Jaar 2020	
	LTA nee: ☐ Niet op LTA	

Voorgesteld raadsbesluit

De raad besluit:

- I. in te stemmen met opzegging van de huurovereenkomst met draf sportvereniging KHRV inzake de Drafbaan Groningen met ingang van 1 januari 2021;
- II. de Drafbaan in principe te ontwikkelen als evenemententerrein en hiertoe het college te verzoeken de benodigde investeringen, de bijbehorende businesscase en het gewenste exploitatiemodel nader uit te werken.

Samenvatting

Bij vaststelling van de Begrotingen 2014 en 2019 is besloten niet langer in de Drafbaan te investeren. Het voorkomen van onveilige situaties vraagt een keuze over de toekomst van de draf sport. Daarnaast bestaat reeds lang de ambitie de Drafbaan verder te ontwikkelen als evenemententerrein. Als uitwerking van de herijking visie Stadspark is hiertoe in onze opdracht een businesscase opgesteld. Deze concludeert dat de Drafbaan alles in zich heeft om uit te groeien tot nationaal topterrein op het gebied van evenementen. De voorzieningen voor de draf sport laten zich niet met deze ambitie verenigen. De raad wordt gevraagd in te stemmen met de beëindiging van het huurcontract. Ook wordt de raad een principebesluit voorgelegd over de ontwikkeling van de Drafbaan als hoogwaardig en breed aansprekend evenemententerrein.

B&W-besluit d.d.: 23 juni 2020

Aanleiding en doel

In 2014 (terrein) en 2019 (opstallen) is besloten niet langer te voorzien in het onderhoud van Drafbaan. Dat dwingt vroeg of laat tot een keuze over de draf sport. Zoals uw raad eerder dit jaar gemeld, vinden wij het gebruik van de voorzieningen voor de draf sport op dit moment niet meer verantwoord. Het voorkomen van ongewenste situaties vraagt dan ook óf gemeentelijk herstel óf stoppen met de draf sport.

We zijn ons bewust van de historie die de draf sport in Groningen heeft. Het alsnog op orde brengen van de bijbehorende voorzieningen sluit in onze ogen echter onvoldoende aan bij de eerdere besluitvorming en bij de gemeentelijke doelstellingen. We zien op de Drafbaan dan ook geen toekomst meer voor de draf sport, en vragen uw raad instemming met deze richting.

Daarnaast is er reeds lang de ambitie de Drafbaan te ontwikkelen als evenemententerrein. Mede gezien de kansen die zich nu voordoen vanuit de evenementensector, willen we hierin graag stappen zetten. Daarmee geven we uitwerking van de herijking van de visie Stadspark, die later dit jaar op de rol staat. Vorig najaar **meldden we u reeds dat een 'scenario voor de toekomst van de Drafbaan' hiervan onderdeel uitmaakt.**

Dit voorjaar gaven we als college opdracht tot het in kaart brengen van de mogelijkheden voor het verder ontwikkelen van de Drafbaan als evenemententerrein. Conclusie is dat de Drafbaan alles in zich heeft om uit te groeien tot een topevenemententerrein van nationale allure. We zien dit als een belangrijke kans voor een levendig Stadspark en voor het versterken van onze topositie als stad van cultuur en evenementen. We willen nu overgaan tot nadere uitwerking, en betrekken daarbij graag de bespreking met uw raad van dit toekomstperspectief.

Kader

- In de Begroting 2014 is besloten niet langer te investeren in het terrein van de Drafbaan, waaronder sintelbaan, jurybaan, drainage en juryhuisje.
- In de Begroting 2019 is besloten niet langer te investeren in de opstallen en ons te beraden op de toekomst van de Drafbaan.
- Gemeentelijke **ambitie is een 'groene stad' met een aantrekkelijk vestigingsklimaat en ruimte die ontmoeting en contact stimuleert**, en behoud van de landelijke topositie als stad van cultuur en evenementen.
- Op 19 september 2019 informeerden we uw raad (brief kenmerk 275674) over de herijking van de **visie Stadspark waaraan we werken. Als opgave daarin is genoemd 'een scenario voor de toekomst van de Drafbaan'.**
- Het college heeft 17 feb. de KHRV laten weten dat de gemeente voornemens is het huurcontract voor de Drafbaan niet te verlengen. Aansluitend is uw raad hierover geïnformeerd.
- Oktober dit jaar is vaststelling beoogd van de visie Martini Trade Park, eind dit jaar van de herijking visie Stadspark.
- Mede vanuit de ambitie om **te 'vergroenen' actualiseren we ons** strategisch evenementenbeleid. Deze actualisatie wordt uw raad in de 1^e helft van 2021 ter vaststelling voorgelegd.

Argumenten en afwegingen

Relatie draf sport

Begin dit jaar was er dringende aanleiding om stil te staan bij onze relatie met de draf sport op de Drafbaan. De jurybaan toonde door het uitblijven van onderhoud ernstige gebreken, wat bij onze gemeente tot grote zorgen leidde over een veilig gebruik. De situatie was een gevolg van het besluit in 2014 de voorzieningen voor draf sport niet langer te onderhouden. In de daaropvolgende jaren bleek de draf sport niet in staat dit kostbare onderhoud zelf te garanderen. Met de tijd komt dan onvermijdelijk het moment waarop de voorzieningen niet langer (veilig) zijn te gebruiken.

De besluiten (in 2014 en 2019) niet meer in de voorzieningen op de Drafbaan te investeren, wortelen in de kloof die met de jaren tussen het belang van de draf sport en de gemeentelijke doelen is ontstaan. We zijn ons bewust van de lange traditie die de draf sport op de Drafbaan heeft en de verwevenheid daarvan met

onze stadshistorie. Tegelijk moeten we constateren dat de maatschappelijke impact van de draf sport al een lange tijd afneemt. Onze visie Stadspark, in 2006 vastgesteld door uw raad, meldde reeds dat de toekomst van de draf sport onder druk **staat: 'De ontwikkelingen zijn van dien aard dat de draf sport nu al jaren niet meer kan worden aangemerkt als hoofdfunctie voor de Drafbaan'**. De besluiten in 2014 en 2019 niet langer in de draf sport te investeren, zijn een uitvloeisel van deze constatering.

Daarbij is een afweging gemaakt tussen de maatschappelijke baten en lasten van de draf sport voor onze gemeente. Een koers trekt een paar honderd man publiek, het aantal koersen is afgenomen tot 5 á 7 per jaar. De belangstelling voor de draf sport als geheel is tanende. We zien geen breder maatschappelijk of economisch belang, de draf sport heeft geen plek in ons reguliere sportbeleid. Het belang van de draf sport verhoudt zich daarmee niet goed meer tot een voor onze stad zo belangrijke plek als de Drafbaan.

Evenemententerrein Drafbaan

Daartegenover staan toenemende kansen voor de Drafbaan als evenemententerrein. In de jaren '90 lieten de Rolling Stones en Tina Turner hiervan al de potentie zien. De visie Stadspark benoemde dit als wenkend toekomstperspectief. Hoewel de trend zich destijds niet doorzette, is de Drafbaan sinds vorig jaar met evenementen als Stadspark Live en Hullabaloo een tweede leven begonnen als locatie voor grootschalige evenementen met internationale artiesten. Dat is voor ons aanleiding na te denken over het bestendigen van een toekomst voor de Drafbaan als hoogwaardig en breed aansprekend evenemententerrein.

Een expert heeft de afgelopen tijd de (on)mogelijkheden voor verdere ontwikkeling van de Drafbaan als (top)evenemententerrein in kaart gebracht (zie bijlage). Belicht zijn de gevolgen van doorgaan op huidige voet (nulscenario), een minimaal scenario en een optimaal scenario. Conclusie is dat de Drafbaan met **gerichte investeringen een vaste plek kan innemen in als 'groenste' en best geëquipeerde terrein voor topevenementen van Nederland**. Een plek naast gerenommeerde locaties als het Goffertpark in Nijmegen en het Zuiderpark in Den Haag ligt in het verschiet.

Business case Drafbaan

Het onderzoek naar de Drafbaan wijst op de unieke ligging centraal in de stad, nabij ringweg en station. Tegelijk wordt duidelijk dat de locatie in zijn huidige opzet onvoldoende kansen biedt voor een duurzame ontwikkeling als topevenemententerrein. Ook ontbreekt een groen karakter dat aansluit bij de omgeving van Stadspark en onze duurzaamheidsambities rond evenementen. Zo ontbreken afdoende voorzieningen voor water en stroom, wat de inzet van dieselgeneratoren vraagt bij het organiseren van evenementen en de inzet beperkt van groene innovaties als herspoelbare bekens.

Organisatoren hebben veel vertrouwen in de Drafbaan als locatie voor grootschalige topevenementen. De Drafbaan is in potentie geschikt voor de absolute top op popgebied (Bruce Springsteen, Rammstein), die meer dan 50.000 bezoekers kan trekken. Daarbij is de boodschap dat een opwaardering gewenst is voor een betere beheersing van het miljoenenrisico dat organisatoren voor dergelijke evenementen aangaan. Tot het benodigde voorzieningenpakket behoren een aanpak van het veld (egalisering, drainage, verwijdering obstakels), flexibele entreegebieden, en verbetering van de infrastructuur (water, stroom, internet).

Doorgaan op huidige voet (nulscenario) draagt het risico in zich van stagnatie of zelfs vermindering van het aantal evenementen. De huidige voorzieningen bieden onvoldoende houvast voor het opbouwen van een **internationale 'trackrecord' (reputatie), nodig om topacts voor Groningen te interesseren**. Herhaling van de jaren '90, waar het na 2 megaconcerten stil werd op de Drafbaan, ligt op de loer. Het verdienvermogen van de Drafbaan als evenemententerrein blijft beperkt en er kan geen werk worden gemaakt van doelstellingen op het gebied van duurzaamheid.

Advies vanuit het onderzoek is in overleg met organisatoren tot aanpassingen te komen die evenementen zo goed mogelijk faciliteren. Daarbij kan worden ingezet op evenementen tot 50.000 man (Bon Jovi, Robbie Williams) of de eerdergenoemde categorie die méér bezoekers kan trekken (ca. 65.000 man). Juist de laatste optie is aantrekkelijk, stelt de business case. Gelet op de mogelijkheden van de Drafbaan, biedt dit scenario de beste kansen voor een gezonde exploitatie en een optimale spin-off, zowel inhoudelijk als economisch, voor onze stad.

Visie Stadspark en Martini Trade Park

Al enige tijd werken we aan een herijking van de visie Stadspark. Najaar 2019 informeerden we u over de voortgang, met een toekomstscenario voor de Drafbaan als één van de opgaven. Het opstellen van een

businesscase is hier een uitwerking van. We gaven tevens aan dat de visie uit 2006, *De verborgen stad, structuurvisie voor het Stadspark Groningen*, onze ambities nog altijd goed verwoord. Er is geen behoefte aan een nieuwe visie, maar veeleer aan actualisatie aan de hand van ontwikkelingen in een groeiende stad.

De visie 2006, **geformuleerd voor 'de komende decennia'**, geldt dan ook als richtlijn voor onze omgang met de Drafbaan. Hoofddoelstelling is het verhogen van het maatschappelijk rendement van het Stadspark, uitgangspunt het vergroten van de betekenis van het park voor onze gemeente. Dit kan onder meer door het vergroten van **'de recreatieve en economische betekenis van het Stadspark voor Groningen'**. **Vanuit het actuele debat zijn daarbij termen gekomen als 'meer reuring' en 'plek waar zoveel mogelijk mensen plezier kunnen beleven'**.

In de huidige situatie is de relatie tussen Martini Trade Park/ MartiniPlaza en Drafbaan vooral pragmatisch; bij grote evenementen in MartiniPlaza vangt de Drafbaan deels de parkeerdruk op en ontstaat een tijdelijke looproute door het Stadspark. De aanpak van Ring Zuid is aanleiding tot verandering. Met de visie Martini Trade Park, die we uw raad dit najaar willen voorleggen, willen we de kwaliteit van het gebied verhogen en aansluiting zoeken bij de andere ontwikkelingen in de omgeving.

Vanuit deze visie willen we Stadspark/Martini Trade Park, het centrum en het (nieuwe) station beter met elkaar verbinden. Met het Stadspark als logische aanvoerroute wordt Martini Trade Park aantrekkelijk als binnenstedelijke werklocatie. Ook inhoudelijk zoeken we de verbinding. Zo willen we ruimte bieden aan hotelconcepten die de werkfunctie van Martini Trade Park versterken en tegelijkertijd de evenementen in MartiniPlaza en Drafbaan/Stadspark ondersteunen. Dit is in lijn met ons geldende hotelbeleid, verlevendigt het Stadspark en benut de potentie van het gebied als evenementenlocatie.

Contract Drafspor

Gezien de staat van de voorzieningen en het beperkte belang voor onze gemeente, zien we op de Drafbaan geen toekomst meer voor de drafspor. Eerder gaven we al aan dat deze activiteiten de ontwikkeling van de Drafbaan als evenemententerrein in de weg staan. De businesscase bevestigt dit nu. Het gaat dan ook om historische voorzieningen, niet aangelegd voor de inzet van de Drafbaan als topevenemententerrein. Voorts willen we als gemeente kunnen instaan voor een veilig gebruik van voorzieningen. Dat is bij de drafspor niet langer het geval.

Zo kunnen we niet langer de aansprakelijkheid voor de jurybaan aanvaarden. Tijdens evenementen hindert het juryhuisje zicht en geluidsbeleving en vraagt de sintelbaan bescherming. Voorzieningen zijn niet op maat voor grootschalige evenementen, het gebruik van opstallen vraagt de afkoop van huidige gebruikers. Dat alles grijpt in op de kosten en milieuaspecten, wat de Drafbaan op de lange termijn voor zowel onze gemeente als organisatoren onvoldoende aantrekkelijk maakt als topevenemententerrein.

Een eventueel behoud van de drafspor in combinatie met de ambitie van evenemententerrein is in onze ogen geen begaanbare weg. De ambitie van topevenemententerrein vraagt de volle inzet op dit scenario, zonder obstakels die organisatoren kunnen hinderen of afschrikken. Het gebrek aan onderhoud leidt ook vroeg of laat tot ongemak of onveilige situaties voor acts en het publiek (jurybaan, sintelbaan, opstallen). Daarbij zien we de sintelbaan verhard als noodzaak voor een goede calamiteitsroute bij grootschalige evenementen.

Een belangrijke ontwikkeling is dat organisatoren van (inter)nationaal aansprekende concerten en festivals, de weg naar de Drafbaan weer weten te vinden. We willen daarom werk maken van het verder ontwikkelen van de locatie als evenemententerrein. We zien de festivalluwte door de coronacrisis hiervoor juist als kans. Acts en organisatoren staan te popelen de schade in te halen, waarbij al wordt gekeken naar het seizoen 2021 (zie Green Day). We vinden het van belang de evenementensector op dat moment met de Drafbaan een aanbod te kunnen doen dat aansluit bij onze ambities.

Dit alles is voor ons aanleiding anders te kijken naar het contract met de Koninklijke Hardraverij- en Renvereniging KHRV. We vragen uw raad in te stemmen met het per 2021 beëindigen van het huurcontract met de KHRV en daarmee te stoppen met drafsporactiviteiten op de Drafbaan. Dit is in lijn met onze visie voor het Stadspark, schept voor iedereen duidelijkheid en voorkomt onwenselijke situaties vanuit het oogpunt van veiligheid. Het biedt voorts de benodigde ruimte voor onze ambitie de Drafbaan verder te ontwikkelen als hoogwaardig en breed aansprekend evenemententerrein.

Toekomst Drafbaan

De businesscase bevestigt dat we met de Drafbaan een troef in handen hebben op evenementengebied. Met een gerichte aanpak kan een Nederlandse toppositie worden verworven, die het Stadspark voor veel meer mensen aantrekkelijk maakt. Er kunnen belangrijke kansen worden verzilverd op het gebied van duurzaamheid. De aanleg van voorzieningen maakt de Drafbaan aantrekkelijker voor organisatoren en zorgt tegelijk voor een locatie die aansluit bij de groene omgeving van het Stadspark. We willen daarbij kijken hoe we de Drafbaan ook buiten evenementen om aantrekkelijk kunnen houden door in brede zin de benuttingsgraad naast de vergunningsplichtige activiteiten te verbeteren.

In lijn met het advies uit de businesscase, zien we de beste kansen in het optimale scenario voor de verdere ontwikkeling van de Drafbaan als evenemententerrein. Dat betekent het geschikt maken van het terrein voor evenementen uit het absolute topsegment. Dit vraagt de aanleg van passende voorzieningen voor water, (groene) stroom en internet, en de aanpak van het terrein (egaliseren, funderen podiumgebied, drainage, verbreden entreegebieden, verwijderen jurybaan- en huisje). We richten ons hierbij op de 1^e helft van 2021 om klaar te staan bij een mogelijke start van het festivalseizoen.

In een later stadium willen we de aanpak completeren door het verharden van de sintelbaan en een visie op de opstallen (sloop, aanpassing of herontwikkeling, al dan niet in breder perspectief). Een aanpak van de sintelbaan is minder urgent omdat het verdwijnen van niet langer het afdekken tijdens evenementen vraagt. Wel vraagt de beoogde verharding, gezien de staat van de baan, een aanpak binnen 5 jaar. Zeker wat de sintelbaan en opstallen betreft, willen we kijken naar multifunctioneel gebruik van de Drafbaan. Van belang is dat er ook buiten de evenementen om activiteiten zijn die aansprekend zijn voor een breed publiek.

Parallel aan de fysieke aanpak willen we, conform aanbeveling, inhoudelijke stappen maken. Zo denken we aan een accountmanager Drafbaan, die zich actief bezighoudt met relatiebeheer, begeleiding en werving op evenementengebied. Taak van de accountmanager is tevens het ontwikkelen van programmering buiten evenementen om. Het festivalseizoen (mei t/m september) is vrijwel volledig nodig voor (op- en afbouw van) evenementen. De opdracht is hierbinnen en -buiten een aansprekende programmering op te zetten die de Drafbaan optimaal benut en aantrekkelijk maakt voor het publiek op ook andere terreinen dan muziek.

We willen nader uitwerken welke mogelijkheden er zijn voor exploitatie en beheer van de Drafbaan als evenemententerrein. Gezien de ambities ligt het verleggen van de exploitatie, nu ondergebracht bij Sport050, voor de hand. We willen de alternatieven onderzoeken.

Nog dit jaar willen we specifiek in kaart brengen welke investeringen dit alles vraagt en wat dit betekent **voor de businesscase. Ook willen we uitwerken wat de risico's zijn, en wat de beste inrichting is van exploitatie en beheer.** We betrekken daarbij graag de uitkomsten van de bespreking van het geschetste toekomstperspectief voor de Drafbaan als topevenemententerrein in de vergadering van uw raad.

Maatschappelijk draagvlak en participatie

Met uw raad is afgesproken naar aanleiding van de besluiten 2019 met de huidige gebruikers in gesprek te gaan (LTA). De KHRV hebben we als college persoonlijk geïnformeerd over de situatie op de Drafbaan en ons voornemen de huurrelatie per 2021 niet te willen voortzetten. De opstallen worden deels verhuurd aan partijen die verbonden zijn aan de draf sport (stallen, training). Ook zij worden geraakt door een stoppen van de draf sport, doordat zij geen gebruik meer kunnen maken van de voorzieningen op het terrein.

De draverij kent een lange traditie in Groningen. De Drafbaan behoort tot de laatste vier nog werkende drafbanen in Nederland. Hoewel al langere tijd duidelijk is dat we als gemeente geen toekomst meer zien voor de draf sport op de Drafbaan, hebben we er begrip voor dat het definitief stoppen hiervan veel losmaakt. KHRV en stalhouders wijzen erop dat de draf sport onlosmakelijk met de stad Groningen is verbonden. Gezien de lange traditie op de Drafbaan heeft de draf sport daar volgens de KHRV gevoelsmatig de oudste rechten. De vereniging wijst er voorts op dat ook de draverij als cultureel evenement past bij onze ambitie van Groningen als topstad van cultuur en evenementen. Het gaat daarbij om voor iedereen toegankelijke activiteiten, die goed samengaan met andersoortige evenementen op de Drafbaan. De KHRV ziet ook meer aansluiting van de draf sport met het groene karakter van het Stadspark dan geluidsrijke massa-evenementen. Stalhouders wijzen erop dat zij met het stoppen van de draf sport op de Drafbaan zijn aangewezen op soortgelijke voorzieningen elders. Zij vragen onze gemeente hiervoor zorg te dragen.

Zoals we ook in gesprekken met drafspor hebben aangegeven, denken we graag mee over alternatieven. Genoemde voorbeelden zijn de drafbaan in Wolvega en het Westerkwartier, waar eveneens mogelijkheden voor de drafspor zijn. Als college bieden we aan hierover met deze partijen in gesprek te gaan.

Financiële consequenties

Eerdere besluitvorming heeft reeds de middelen voor onderhoud van de bestaande voorzieningen op de Drafbaan geminimaliseerd. Als uitvloeisel van de besluitvorming 2019 wordt per 2021 een jaarlijkse vrijval **van € 80.000 gerealiseerd op het onderhoud van de opstallen**. Tevens valt bij beëindiging van het contract met de KHRV per 2021 een jaarlijkse subsidie van € 10.000 vrij voor beperkt dagelijks onderhoud.

Met de realisatie van ons voorkeurscenario is volgens een grove raming een investering gemoeid van om en nabij de miljoen euro voor de fase 2021 en van ca. € 600.000 voor de jaren daarna. We verwachten daarmee een meer dan budgetneutrale exploitatie voor de Drafbaan te kunnen realiseren en de investeringen in een periode van maximaal 15 jaar te kunnen terugverdienen. Een nadere uitwerking willen we uw raad eind dit jaar als onderdeel van een kredietaanvraag voorleggen.

Voor de volledigheid noemen we ook de kosten voor een eventueel herstel van de voorzieningen op de Drafbaan voor de drafspor. Het repareren en in stand houden van de opstallen en het terrein volgens gemeentelijke normen vraagt **een eenmalige investering van tenminste € 955.000 en een jaarlijkse onderhoudsbedrage van tenminste € 250.000. Vanaf 2021 zou hiervoor (inclusief subsidiebijdrage van € 10.000 aan de drafspor) in totaal nog structureel € 80.000 beschikbaar zijn**. Daarmee zijn er onvoldoende middelen beschikbaar om de Drafbaan voor traditioneel gebruik in stand te houden.

Overige consequenties

Met het beëindigen van de drafspor verdwijnt de sportieve functie van de Drafbaan. Dat maakt beheer door Sport050, zoals nu het geval, minder gepast. We willen onderzoeken bij welke directie van onze gemeente dit beheer vanaf 2020 het best op zijn plek is. We komen hierop terug in de herijking van de visie Stadspark, die tevens uitspraken doet over het beoogde beheer van het Stadspark als geheel. Zolang er geen sprake is van een aanpak van de opstallen, kunnen huidige bewoners hiervan in principe gebruik blijven maken.

Vervolg

We willen ons richten op implementatie van de maatregelen in de 1^e helft van 2021. Aanpak van de sintelbaan en opstallen kunnen volgen in een later stadium. Indien hiervoor middelen beschikbaar worden gesteld in de Begroting 2021, kan uw raad medio december een kredietaanvraag worden voorgelegd op basis van nadere **uitwerking van investeringen, businesscase, risico's en een model voor beheer en exploitatie**. We betrekken de mogelijkheden voor een multifunctioneler gebruik van de Drafbaan buiten de evenementen om bij de herijking van onze visie Stadspark.

Lange Termijn Agenda

- Visie Martini Trade Park okt.2020
- Herijking visie Stadspark Q4 2020
- Begroting 2021 nov. 2020
- Nadere uitwerking en kredietvraag Drafbaan dec. 2020

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

burgemeester,
Koen Schuiling

secretaris,
Christien Bronda

Dit raadsvoorstel is elektronisch aangemaakt en daarom niet ondertekend.